

EEN ONGELUK

In de eerste week van 1992 overleed op het strand van IJmuiden een 22-jarige stuntvliegeraar uit Putten. Volgens een berichtje in onder andere het Algemeen Dagblad was de man, hangend onder een Flexifoil, verstrikt geraakt in de stuurlijnen en van een hoogte van 5 meter naar beneden gevallen. Hij kwam zo ongelukkig terecht dat hij zwaargewond raakte en in het ziekenhuis overleed. Volgens de politie was de vliegeraar onervaren.

Maandag 6 januari besteedde Veronica's Nieuwslijn aandacht aan het ongeluk onder de titel "Stuntvliegeren levensgevaarlijke bezigheid". Door middel van interviews met de "ervaren" stuntvliegeraar Lucien, de eigenaar van een Alkmaarse vliegerwinkel en de burgemeester van IJmuiden, schetste Veronica een beeld van de hobby. De teneur was duidelijk: stuntvliegeren, gedaan door onervaren mensen kan verkeerd aflopen.

In zijn algemeenheid is deze uitspraak niet waar, want veel te ongenueanceerd. Stuntvliegeren bij windkracht twee op een rustig stukje van het strand is bijvoorbeeld absoluut niet gevaarlijk. Het wordt pas link als een aantal factoren bij elkaar komt: veel wind (windkracht 5 en meer), grote vliegers, te dunne lijnen en een groot ego.

Drie vormen van "macho-stuntvliegeren" hebben zich de laatste jaren ontwikkeld: slepen (op schoenen en skies over het strand of over het water), springen ("jumpen") en man-lifting ("paalvliegeren"). Slepen is het minst gevaarlijk. Het gebeurt vanzelf als je een vlieger in handen krijgt die bij een bepaalde windsnelheid niet iets harder trekt dan je kunt houden. In plaats van je over je voeten heen op je buik te laten trekken, duw je je benen stijf naar voren en glij je op je schoenzolen over het strand.

Springen is een stuk minder onschuldig. Bij deze vorm heeft de stuntvliegeraar zoveel vierkante meters vlieger aan zijn lijnen dat hij niet alleen naar voren maar ook naar boven wordt weggeschoten. Sprongen van dertig meter ver en 7 meter hoog zijn al gemaakt. Een van de "kanjers" van de Haagse vliegerscene beweerde

in een reactie op het ongeluk dat hem zo'n ongeluk nooit was overkomen: "Je moet weten wat je doet, je moet weten wat er kan gebeuren". Juist in dat laatste zit hem wat mij betreft de pijn. Een macho-stuntvliegeraar wéét niet en kàn niet weten wat er precies gaat gebeuren.

De verongelukte jongen uit Putten was, zo blijkt uit nadere informatie, bepaald geen beginneling. Hij hing onder een 3,80 meter Flexifoil en was bezig met man-lifting. De stuurstok of handvatten zijn dan verbonden met een harnas dat de piloot draagt. Dat harnas is weer met een lijn aan een paal of een zwaar voorwerp verbonden. De vliegeraar zit als het ware in de stuurlijn. Gaan de vliegers omhoog dan komt de lijn strak te staan en gaat de vliegeraar ook mee omhoog. De Puttenaar beheerste de techniek goed, had goede spullen en had het vaker gedaan. In een grote windvlaag steeg hij tot maximale hoogte toen in één keer de druk op de Flexifoil wegviel. Door niets werd zijn val geremd toen hij van 5 meter naar beneden viel. Onkunde? Onervarenheid? Slechte vliegers? Pech? Ik geloof er niets van. Het komt heel vaak voor dat de wind wegvalt. Hangend met de rug in de wind, kan de vliegeraar dat niet zien aankomen. Ik geloof ook niet dat de Puttenaar het gered had als hij meer Flexifoils had gekoppeld. Nog steeds zou de druk zijn weggevallen. In Amerika verbrijzelde verleden jaar een zeer ervaren Flexifoilbestuurder de linkerkant van zijn bekkenbodemp toen zijn helm voor zijn ogen schoof en hij, de kluts kwijt, met een rotgang op de rechterkant van zijn lichaam smakte (dat links rechts klopt!). Nop, u allen bekend, brak 11 jaar geleden zijn been toen hij van slechts twee meter hoogte naar beneden viel. Een piloot van een bekend Rotterdams man-liftingteam vertelde me hoe hij door een sturffout de druk verloor en tegen de grond werd gekwakt. Toevallig niets gebroken. Ongelukken zitten kortom in het man-liften ingebakken. Ook met de beste spullen, de beste training en de meest constante wind gaat het gegarandeerd een keer fout. De conclusie kan dan ook alleen maar zijn: MAN-LIFTING, NOOIT.